

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Banii Numărul

Administrația strada Gării №. 25

Abonamentul Lei 10 pe an

SEMNE DE PROGRES

Piciorul ta prie tine Izraile.

Ne aducem aminte de o campanie Dobrogeană a ziarului *Dreptatea*, mat anul trecut pe vremea asta.

Se tipărea atunci pe primele coloane ale *Dreptății* cu litere fetti și se repeta din când în când constatarea că: s-au închis o mie de cărciume ale Românilor ardeleanți și că s-au sters din liste electorale vre-o 30-40, în cele din urmă vre-o 50,000 moșteni din județul Constanța, când în realitate nu era în joc de căt o singură cărciumă din satul Adam-clisi, pe când în tot județul, după statistică din urmă, nu sunt de căt vre-o 59,000 suflete de Români, în care se cuprind: indigeni din satele mărt de pe malul Dunării, câteva sate populate cu băjenari de peste Dunăre, totă populația orașelor cu femei și copii cu tot.

Această impresie, ceva mai tristă, ne-o lasă acum ziarul *Dreptatea*, când publică în primele sale coloane, cu aceleași caractere, faimosa Petiție către Maiestatea Sa Regele, a unor nemulțumiți din Tulcea, în care între altele citim:

„Maiestate,

„Poporul Dobrogean, devotat Maiestatei Voastre și Dinastiei, în disperare la Maiestatea Voastră, Sire, cer măntuire.”

„Maiestate,

„Ați teroarea domnește în Dobrogea. Tote legile și drepturile noastre sunt calcate. Banditismul s-a inaugurat oficial în județul Tulcea” . . . . .

Marturism că nu scim ce să admiram mai mult: eloanța cifrelor de anul trecut sănă viguroșia stilului de anul acesta.

Semne de progres!

Biserica Bulgară

Ziarul *Adevărul* de la 3 c. ne aduce următoarea stire:

Un mare număr de Bulgari din Constanța au adresat episcopului de Galați o petiție prin care îl cer ca să li se permită să țină numai sărbatorile prevăzute în legile bisericet bulgare.

Bulgarit adăugă în acea petiție că, dacă nu li se va satisface cererea, apoi vor fi săili să se adreseze la papa, cerându-i ajutor în contra prigonirilor românești.

Ziarele bulgărești, relevând petiția Bulgarilor din Constanța, atacă cu vehemență pe Români și fac apel la patriotismul Bulgarilor ca să fie în ajutorul fraților din România*.

Stirea sensațională adusă nouă eri de *Adevărul* trebuie înțeleasă în sensul că locuitorii bulgari din Constanța cer permisiunea construcției unei biserici pe locul unde e acum casa de rugaciune, situată, după cum am arătat și altădată, imediat lângă Catedrala românească. Dacă intortachează acum alte vorbe și alte pretețe, ca acele de „serbatori”, de la care nu i-a oprit nimenea ori căte și când au voit să le ție, pentru atingerea acestui scop — obținerea acestor permisiuni — calea aleasă și mijloacele de care se servesc nu pot fi judecat copilarești, dacă nu sunt tendențioase.

Noi cărăm susținut tot-d'aua dreptele plângerii ale tuturor locuitorilor Dobrogei, ale Bulgarilor în special, nefăcând nici odată cas de unele invinuiri intemeiate ce său adus unor cetățeni români de origine bulgară, putem spune acumă adevărul verde, atât d-lor conducători că și condușilor lor. N'avem nici un interes în cauza de căt acela, marturisit tot-d'aua, de o pacnică împreună viețuire cu toate elementele locale.

Dacă unit bogataș, căteva familiile bulgare, care locuiesc partea de jos a orașului, pun mai presus interesele lor materiale de căt acele ale obștet conlocuitorilor noștri bulgari, noi nu îl putem urma; iar dacă se urmăresc alte tendințe, nemărturisite ceea ce nu credem ne vom face datoria a le urmări și demasca celor în drept.

Incepem espunerea noastră basată, pe date sigure și competente și vom continua în numerele viitoare până vom face convingerea celor interesați a urmări numai *biserica*, că dreptatea este în parte noastră.

De ne vom fi grăbit, în surpriza ce ne-a cauzat concetațenii noștri bulgari, va fi destul timp spre a reveni.

I.

Sunt căți-vă ani de când, într'un mod periodic, se tot agită cestiușa Bulgarilor din Dobrogea. Nu cunoștem bine adevărata cause în județul Tulcea, dar nu greșim spunând că atât în județul vecin cât și în județul Constanța mai târziu aceste au fost niște adevărate plăsmuiri ale unor omnișori care mat tot-d'una, abusând de pozițunea lor socială, ca cetățenii bogăți dintre bulgari, voiau să-si facă felaritele lor treburi.

De aceea, ori de câte ori administrația românească intervenea, oprind diferite speculații necinstite ale acestor persoane, numai de căt vedeai că ieșe la iveala *cestiușa bulgărească*, fie prin articole vehemente din partea jurnalelor bulgărești, fie prin diferite reclame și petiții către autoritățile românești superioare și care căte odată au mers și până la M. S. Regele.

E de mirat că nimenea n'a dat o mare valoare acestor cestiuști; fie care să pronunță asupra lor după cum i se pare la prima impresie. Numai aşa se poate explica faptul că dacă vei urmări aceasta cestiușă ori de câte ori s'a ivit, vei găsi pe de o parte gazete românești în care se acuză administrația locală că fiind foarte slabă și că nu ieșă destule măsură în contra agitațiunilor bulgărești, iar pe de alta vei

găsi căte odată tot același gazete acuzând administrația de prea viguroșă și șovinista.

Aceste fiind pările noastre, am acceptat să ne întărim în ele și să ne adunăm căt de multe probe scop pentru care nu am evitat ca în diferite cestiuni să căutăm a discuta cu diferite persoane cunoșcătoare ale cestuii și să căutăm a patrunde unde sta adeverul.

Un astfel de cas nă s'a prezentat chiar mai dilele trecute, când am simțit că printre conlocutorii noștri bulgari asistă o mare mișcare imprejurul cestuiet că li se interzice construirea unei biserici în orașul Constanța. Am discutat acăstă cestiuine cu diferite persoane forte onorabile și a caror cinstă se bucura de o forte mare valoare atât printre bulgari că și printre români.

Trebue să mărturisim că suntem frații de faptul interdiceret, de aceea am căutat de astă-dată cu tot dinadinsul să aflam cauza. În acest scop ne-am adresat unor persoane competente și în poziție de a ne da deslușirea de care avem nevoie. Lucurile aflate ne au întărit și mai mult în credința noastră de mai înainte, motiv pentru care le și punem aci, de către că sunt de așa natură în căt pe de o parte va arăta gazetelor, fie ele chiar bulgărești, cum trebuie să consideră pe aceia cărți vin să vorbească în numele populației bulgare, iar pe de altă va arăta bulgarii ce fel de interes le părtă acei ce se constituiesc în dirigenții lor; și, pentru că cestiuinea să fie că se poate de clară, o luăm chiar de la început.

In timpul guvernului ottoman era o singură biserică creștină ortodoxă autorizată și anume cea grecească, pe care guvernul românesc a respectat-o și o尊重ă și astă-dă; cea din Bulgaria, era o simplă casă de rugăciune particulară, în care bulgarii se aduna să se roge, de către că de la anul 1872, de când Biserica Bulgară a devenit schismatică ei au fost alungați din Biserica Grecească ca niște schismatici ce deviniseră; așa dar este falsă aserțiunea unor bulgari că lor li s'au închis biserică ce aveau încă din timpul guvernului ottoman, căci deși aceasta casă de rugăciune li s'a închis, motivul închiderii a fost că era cu total impropri și pe lângă acăsta ajunsese în o așa stare de ruină în căt nu credem, să se găsească chiar dintre bulgari cărți să spui că în ea se mai putea oficia, atât din cauza demnităței oficiului că și din cauza salubrității publice.

Acum să vedem ce e cu adeverata cestiuine: dacă li se dă sau nu voie să facă biserică.

Adevărat, bulgarii au cerut voie să facă biserică, voie care li s'au și dat, însă cauza pentru care nu s'a inceput zidirea până astă-dă sunt tot bulgarii, căci Chiriachia le-a spus că este în interesul creștinilor de ori-ce naționalitate și în special al bulgarii că acăstă biserică să se zidească în partea de sus a orașului, lucru pe care il cere și majoritatea bulgarii, dar din cauza că 6 sau 7 dintr-înșii cărți au pretenția de a fi șefi acestui element în localitate au interes ca biserică să se pună în partea de jos a orașului și anume în curtea dlor, deci afacere de interes material, apoi nu vor să comunice restul locuitorilor bulgari că li s'a dat voie să facă biserică, ci span pur și simplu că nu li s'a dat voie și că guvernul românesc vrea să le ia legea și îl persecute, de acea că ei că trebuie să ceară protecția Papel de la Roma, deci să ce facă *unitari*; apoi dacă astfel de oameni vor să se facă unitari, deci să-și lasă religia strămoșilor lor, pentru motivele că ei nu pot să-și facă trebușorele lor particulare, așezenindu-și biserică în curțile lor, în contra voinței majorității bulgărești, apoi după acest fapt trebuesc judecați acești conducători, fie ca sentimente religioase, fie ca naționalism, de care fac atâtă parădă de vorbă.

Să știe dar majoritatea locuitorilor bulgari cu cine au a face și unde voesc a-i dace omenești care se pretind șefi lor; să întrebe și ei autoritățile bisericesti și să vadă că li se dă voie să-și facă biserică, ba încă ceva mai mult, li se dă chiar preot bulgar, negreșit însă se cere că acesta să fie din Dobrogea iar nu adus din Bulgaria, exact aceasta din urmă dorință nu li se poate îndeplini pentru motivul care s'a spus că, biserică Bulgară fiind schismatică și preoții ei sunt schismatici, și noi nu putem intra în relații cu ea până ce nu va intra pe calea legală în consensul bisericilor ortodoxe de răsărit; dar până atunci sunt atâția preoți bulgari în Dobrogea și pe cărți biserică română i-a luat de mult iacă sub aripa ei, să-și aleagă pe unul din aceștia și să-și facă astfel datoria de creștin și supus român, nu după modelul așa zișilor lor conducători.

In numărul viitor vom arăta motivele pentru care nu se poate invoi construcția bisericel în partea de jos.

INFORMAȚIUNI

Delegația consiliului județean, insarcinată a prezenta M. Sale Regelui *Memoriul* ce publicăm astăzi ca deziderate ale locuitorilor din acest județ, a fost primită în audiență de M. Sa Regele în ziua de 23 Ianuarie. Delegația a dat M. Sale odată cu *Memoriul* un prea frumos album asupra differitelor vederi în oraș și în județ lăcerat de d-l A. Magrin, fotograf din Constanța furnizor al Carței Regale.

Atât din aceasta audiență cât și din cele avute la domnul Prim-Ministrul D. A. Sturdza și la D. Ministrul al Domeniilor An. Stolejan, delegația s'a înapoiat cu cele mai plăcute impresii și făgădueli că tot ce se va pată, din întâlnăriile cerute, se vor face, chiar cu începerea anului curent.

Cât pentru drepturile politice guvernului va studia cestiuine, dorința M. Sale Regelui fiind să vadă și pe Dobrogea, în parlamentele țării.

Bugetul comunei Constanța pe anul curent se urează la 750,000 lei cheltuiti și venituri, din care 500,000 lei venituri ordinare, restul din vindări de locuri și excedentul constatat la inchiderea exercițiului financiar pe anul trecut.

Vom reveni asupra alcătuirilor bugetare într'unul din numerile viitoare.

Școalele din Constanța au fost inchise pe timp de 15 zile de la 23 Ianuarie din cauza epidemiei de pojar ce băntue printre copii.

Vineri noaptea spre 31 Ianuarie a început un mare viscol cu zapada peste orașul Constanța și județ, care a ținut până la treia di Duminică noaptea.

A căzut multă zapadă la câmp, care va face foarte bine locurilor agricole, pe unde n'a fost spulberată de vent.

Nu se semnalează nici un sinistru pe Mare până acum, causat de furtuna din urma.

D-l Inginer Radeș se află în satele de la frumaria bulgărească, imprejurul localității Hairankioi, spre largirea vățelor și izlazurilor satelor proiectate să se colonizeze cu români.

Intr-o ședință din urmă a consiliului comunei Constanța s'a hotărât să nu se mai face gheretele din piață oborulut

vechiu decise a se construi într-o altă ședință trecută. Motivul este că s'ar deprecia prăvaliile particulare de acolo, ceea ce nu ni se pare intemeiat. Vom reveni asupra acestor decisiuni care lipsesc comuna de căteva mit de let ce s'a putea prinde, după cum s'a incercat a dovedi unul din domnii consilieri care a propus înființarea lor.

—♦—
D-l Ștefan Dan a fost în fine numit Secretar al Primăriei Constanța în locul d-lui N. Mastero, dimisionat.

Vom reveni atât asupra acestei demisiuni cât și asupra demisiunii fostului Casier comunul.

—♦—
Alegători noi la comuna Constanța au fost admisi în ședințele din urmă ale consiliului comunul, următorii domni:

Al. Belcic, Const. Dragan, C. T. Sapătupis, D. Bănescu inginer, Andrei Dascalopol, Grigore Th. Mira, Const. Nicolau, Aristoteli Ioanidi, Abdul Gani Abdul Hadi, N. Poteceanu, Dimitrie Gheorghiu, Toma Dinu, Ion E. Atanasiu, Biancu Ivanov, Ilie I. Gobay, E. C. Schina.

—♦—
Administrația din Constanța a luat măsură ca până la sfârșitul lunei Martie, să se înființeze cantine școlare, conform circulației d-lui ministru Spiru Haret.

S'a luat de asemenea măsuri ca, la primăvara, să se înființeze pe lângă fie-care școală rurală din județul Constanța, o pepinieră de pomi fructiferi și de legume; iar la școală de fete, căte o mică gradinarie de flori. S'a și comandat în Italia semințe.

—♦—
Dupa noul proiect al învățământului, toti suplinitorii de catedre urmează să fie numiți definitiv la catedrele lor în momentul punerii în aplicare a legii, iar elevii din clasa 7-a liceală în urma esamenelor ce îl vor depune în Iunie pentru absolvirea clasei, vor fi considerați ca având bacalaureatul, și se vor putea inscri în universitate.

—♦—
D. general Berendet, ministru de rezboiu, va depune pe biroul Camerei un proiect de lege pentru înființarea de sate granițarești pe frumătura Dobrogei.

—♦—
In ședință sa de ieri, consiliul de miniștri a aprobat proiectul de lege al d-lui ministru al domeniilor pentru revizuirea actelor de delimitare a pământurilor date locuitorilor rurali din Dobrogea.

Acest proiect va fi prezentat în curând corporilor legiuitoroare.

Pe când era ministrul al domeniilor d. P. P. Carp, se organizase un serviciu de statistică în acel minister. Acest serviciu s'a desființat după plecarea d-lui P. P. Carp din minister, iar acum necunoscută se marea necesitate a acestui serviciu, d. ministru al domeniilor An. Stolojan a reînființat acest serviciu prin bugetul anului viitor.

Graba nu e bună la nici o treabă.

—♦—
Următorul ordin telegrafic a fost expediat, ieri de ministru de interne, tuturor prefectilor de județ din țară:

Adevăratul asasin al lui Stambuloff se numește Halin Sulia Myhai. E în vîrstă de 31 ani, în față oacheș, statură mijlocie, părul cărunt, pieptul puternic și dezvoltat; are o cicatrice la mâna dreaptă și la umăr. Faceți curențile cercetări pentru descoperirea lui și comunicăți imediat rezultatul cercetărilor. Trimiteți de urgență ministerului o statistică nominativă de supuși sărbă și bulgari, aflători în județul d-vs. indicând și profesia fiecărui.

Ministrul de interne

M. Pherekyde.

In Constanța s'a pripăsit o mulțime de indivizi străini de localitate care se dau de antreprenori de lucrări.

Aceștia iau diferite antreprize și după ce pun mâna pe bani pleacă fară să mai platească lucrătorilor.

In vederea acestora și pentru ca să se curme pe viitor asemenea scandaluri, prefectura de Constanța a luat măsuri ca să îsgonească din localitate pe toți antreprenorii suspecți.

Consiliul de rivizie din Capitală a casat sentința consiliului de rezboiu din Constanța, care condamnase la cinci ani închisoare și la degradare pe căpitanul Rovinaru, fost casier la regimentul 34 Tulcea, pentru delapidarea de bani publici.

Procesul va fi judecat din nou, de consiliul de rezboiu din București.

DOBROGEA

Raportul consiliului general al județului Constanța, prezentat M. S. Regelul de d-nii Eremia Er. Popa, Panaite A. Holban și Ali Cadăr, consilieri județeni.

Sire,

Consiliul general al județului Constanța vine prin delegația lui legală, să vorbească Majestăței Voastre despre situația acestui județ și să arate Trounului pasurile și dorințele populației din această parte a țării.

Sire,

In curând se implinește 20 de ani, de când Dobrogea - Vlăstar al giștelor latine din Valea Dunăreană - a fost pe vecie alipită la Patria Mame, de brațul paternic al Majestăței Vostre și de vitejia legendară a oșteanului român.

De atunci, an cu an, și cu di, același provincie - odinioară vatră de neșansite și cumplită certuri și resboae - a trăit în tihă, propășind repede sub părinteasca Majestăței Voastre îngrijire și sub a înțeleaptă cărmuire a guvernatorilor Regatului.

Istoria nu cunoasce până acum în trecutul Dobrogei o așa epocă îndelungată de liniște, de pace și de fericire, ca acea de sub ilustrul și puternicul Vostru sceptru.

Sire,

Bine facerile ce glorioasa Voastră Domnie a revărsat asupra noastră, sunt neenumărate.

Sistemul de guvernământ, chiar cu legile lui excepționale, a fost chibzuit după nevoile populațiunilor, de aci în momentul anexării.

Marile lucrări de utilitate publică, cu cari s'a îndestrat această provincie, au atras privirile lumii întregi asupra ei.

Podul Carol I și Portul Constanța vor grăbi expansiunea culturii și comerțului român în țări îndepărtate și vor vorbi pururea veacurilor viitoare de ilustra și glorioasa Voastră Domnie, de fafa și de distincția neamului românesc.

Măsurile înțelepte, luate de actuala administrație, pentru înființarea satelor române pe granița din spate Bulgaria sunt o învederată dovadă că se lucrează cu tot dinadinsul și în mod temeinic la aşezarea stăpânirei românești; crearea unui cordon etnic românesc pe frumături se impunea de îndelungată vreme, fiind o necesitate de Stat și de apărare națională.

Situația agricolă a populației unei nu suferă nici o asemănare cu ce era altă dată; pe când acum 10 sau 15 ani, cea mai mare parte a pământului era înțelenit, adăi toți locuitorii brâzdează în ogorele lor. Proprietatea mare s'a îndrumat și aci pe o cale sănătosă, multădată jertelor de tot felul facute de unit proprietari veniți de dincolo de Dunăre; dând ei pilda unei culturi răționale și chibzuite, au servit de îndemn pentru micuții cultivatori.

Expoziția agricolă și de vite din târnă anului trecut, deschisă în Constanța, a confirmat neindoiios propășirea popula-

ținut agricol din acest județ; ea a fost o constatare și o căntărire dreaptă a puterilor productive ale acestei provincii.

Resultatele expoziției au fost mai presus de ori ce așteptare; cu osebire caii, așa de renumiți odinioare în această parte a țării, și oile, au atrăzit privirile tuturor.

Astfel de expoziții ar fi de dorit să se reînoiască în fiecare an, fiind că asemenea lupte de întrecere la muncă îmbarbătează pe agricultor și pe economul de vite și îl hotărăsc la întreprinderi mari.

Sire,

Toate așezările și legile cu care s'a înzestrat Dobrogea au conlucrat la starea de înflorire în care să găsește așa această parte a țării.

De netăgăduit că s'a făcut mult, dar și mult mai de făcut.

Nevoile urgente și care cer o grabnică indeplinire, cu tot respectul le supunem la cunoștința Majestăței Vosstre.

Acestea sunt:

I **Înființarea unei școale practice de agricultură.**

Cu toată pilda unei agriculturi sistematice dată de căi-va mari proprietari; cu toate că aproape întreg pământul Dobrogei s'a desfășurat, e încă nevoie a se ameliore și perfeționa sistemul de lucrare a pământului și de creștere a vitelor.

În interesul propășirei agriculturii și al economiei vitelor, ar fi bine a se înființa pe seama Statului o școală practică de agricultură, având pe lângă ea ferme de: văcărie, oierie și de găndaci de mătase.

Dobrogea, cu întinsele ei pășuni și câmpii de cultură, cu clima ei meridională, este predestinată pentru viața agricolă și pastorală, ca și pentru derivatelor lor.

Ori-ce sacrificii s'ar face pentru dezvoltarea acestor două ramuri de învățuire națională vor fi tot-d'auna prea mici față cu esențele rezultate ce vor da.

Tot în currențul acestor considerații, suntem de părere că berghelia Statului ar da rezultate mult mai mulțumitoare, dacă s'ar așeza în Dobrogea, pe domeniile Statului, în valea râului Casimcea, unde deja s'a rezervat câteva sute de hectare în acest scop.

Nu mai în Dobrogea s'ar putea intemeia o berghelia după modelul celor din Rusia; aci, și clima, și pășunile sunt excepțional de favorabile creșterii cailor în turme mari, și, într-un viitor foarte apropiat, s'ar pu-

tea face remonta pentru armăz, din câmpiiile țării noastre.

II **Calea ferată de la Tulcea la Constanța-Mangalia.**

Pentru dezvoltarea comerțului de cereale, lemn, vinuri, pește, piatră, etc., se simte adâncă trebuință unui drum de ferăcare să lege județul Tulcea cu portul Constanța și cu Mangalia.

Vasta regiune începând de la Delta Dunării prin Tulcea, Măcin, Hărșova, și în linie dreaptă până la Mare, pe o întindere aproape de 10,000 klm. p., n'are nici un debușeu pentru produsele ei, timp de patru sau cinci luni pe an, când din cauza inげțului Dunării, înceiază navigațunea, adică tocmai atunci când se rup prețurile și e timpul să se facă transacțiunile comerciale.

Un drum de ferăcare ar lega Măcinul, Tulcea și Babadagul cu portul Constanța, fie direct, fie prin Medjdia, și de aci la Mangalia, ar chema la viață mai mult de jumătatea populației din Dobrogea, îl-ar înviora traiul și ar deschide Statului înviora nouă de bogăție, prin exploatarea pădurilor sale din Babadag, Tuița, Cărjelari, Ciucurova etc., a carierilor sale de granit din Iacob Deal și Greci lângă Măcin, a pescăriilor din lacuri, din Delta și de la gurile Dunării, a renumitelor podgorii din Sarica, Bădila, Greci lângă Măcin, Babadag, etc., cări toate stau așa depreciate din cauza lipsei căilor de comunicație și a împărătei lor de comunicație de un debușeu, de un centru comercial mai însemnat.

Acest drum de ferăcare, pe lângă alte foloase va înlesni și expansiunea culturii naționale și a elementului român, printre populație din nordul Dobrogei, care pare a avea nevoie să fie mai mult atrasă în sfera de influență a Statului român.

III **Portul Mangalia**

Dacă e o localitate în Dobrogea, care în adevăr n'a făcut un pas înainte de la anexarea acestei provincii, apoi este orașul Mangalia.

Situat la 10 kilometri departe de frontieră bulgară și la 45 kilometri de Constanța, care îi dispută existența, s'ar părea că Mangalia e predestinată a fi dată uitării, și poate nici chiar a se mai pomeni despre ea. Dar importanța acestui orașel reiese tocmai din situația lui geografică: toată partea meridională a Dobrogei, în lungul frontierelor împotriva Bulgariei, nu poate fi deservită mai cu înlesire de căt de Mangalia, și mai cu seamă în timpul inげțu-

lei Dunării, când miciile porturi aferente ale fluviului sunt prinse de gheță.

În afară de această considerație, socotim că un al doilea port maritim ar fi de mare folos pentru țara întreagă în anii de imbelșugări rodire, ori de importuri excepționale, căci s'ar acceleră mai mult transportul, ceea ce de altfel n'ar priceși nici o pagubă portului Constanță și ar înlesni enorm comerțul general.

Portul Mangalia ar avea o înținderi hotărătoare chiar și asupra unei părți din principatul vecin, căci și-ar întinde într-acolo raza operațiunilor sale, și în acest cas, credem că ar fi spre binele țării.

Sunt de neîngăduit foloasele portului Mangalia, și construirea lui se impune cu tărie din toate punctele de vedere.

IV

Construirea unui stabiliment balnear și a unui sanatoriu la lacul Techirghiol.

Nu departe de Constanța, cam la 10 kilometri, în direcția spre Mangalia, se află lacul Tuzla sau Techirghiol, renomit din vremuri bătrâne pentru vindecarea fețurilor bolii; cercetările făcute în împurile din urmă au dovedit că nomul și apa lui sunt superioare tuturor celorlalte localități similare din țară. Eforia spitalelor din București a construit, în vara trecută, un mic Sanatoriu, însă numai pentru copii și pe malul mării; acest stabiliment s'a clădit mai mult în vederea climatului maritim de căt a lacului Tuzla.

Construirea unui stabiliment balnear și a unui Sanatoriu anume pentru săraci, chiar în satul Techirghiol, în proprietatea lacului, se impune ne-aparat: nici o stație balneară n'ar fi așa de bine condiționată ca aceasta: aici, pe lângă foloasele climatului maritim și calitățile superioare ale nomului și apele lacului, avem și farmecul poziției.

Pentru înlesnirea traiului și a transportului, o cale ferată, ar putea, cu mici cheltuieli, să dea acces întregii țări la această stație.

În vederea acestora, rugăm cu sinceritate supunere pe Majestatea Voastră să ia sub augusta sa protecțione intemeierea acestui așejământ balnear, ordonând Ministerului Domeniilor să înceapă lucrarea chiar în primă-vară ce vine. Județul și comuna stau la dispoziția ministerului, gata să face toate înlesnirile ce le stau în putință; deja administrația actuală a luat toate măsurile pentru întocmirea planului strădelor viitoarei stații și a locurilor ce urmează a se vinde pentru locuințe.

Ne folosim de această ocazie pentru

Supliment la ziarul „CONSTANȚA” №. 239-240.

a rugă pe Majestatea Voastră și pe Majestatea Sa Regina să acorde Augusta Invocare de a da chiar de acum acestor băi și localități numele scump orii căruia român de „Carmen-Sylva” dat stațiunii balneare va trece peste valurile vremii, și suferind cări își vor găsi aci alinarea durerilor vor eterniza amintirea Reginei-Poete.

V

Inființarea unei școale administrative speciale pentru Dobrogea.

Încă din momentul anexării acestei provincii s'a simțit necesitatea de a avea funcționari administrativi speciali pentru Dobrogea, și art. 75 din legea organică respectivă săgăduiește o lege pentru numirea scriitorilor sătești; mai înainte dar de orice legiuire, e neapărată nevoie să avem elementele din cari să se poată recruta un personal administrativ, destoinic și conscient de îndatoririle sale.

De multe ori, și poate cu temei, s'a ridicat, Sire, nemulțumiri contra administrației Dobrogei; aceste nemulțumiri, în mare parte, au fost, însă, provocate de micii funcționari administrativi, cari, fiind în contact imediat cu populația, o jignea în drepturile și interesele ei.

Școala administrativă va pune capăt abusurilor, va regenera personalul micilor funcționari și va îndruma administrația pe o cale de cinste și de muncă rodnică.

VI

Alipirea județului Constanța la circumscriptia Curței de apel din București

Județul Constanța, prin legăturile sale economice și comerciale cu București, de mult intrat în sfera de influență a Capitalei Regatului. Podul «Regele Carol I» și linia ferată stabilind o comunicație mai scurtă și mai directă între Constanța și București, de cât între Constanța-Galați, interesele justițiabililor acestui județ gravitează pe di ce merge către Capitală; afară de aceasta, în timpul iernii, cât e Dunărea înghețată, dificultățile transportului tocmai la Galați sunt enorme, mai ales pentru populația din Sudul județului, în linia fruntariei spre Bulgaria spre Ostrov-Silistra, unde nu e nici o cale ferată; i-ar veni însă foarte aproape și cu înlesnire să se ducă la București, trecând Dunărea între Ostrov și Călărași.

Considerații comerciale, economice și în primul rînd, nevoile justițiabililor reclamă ca acest județ să se alipească la jurisdicția Curței de apel din București.

VII

Acordarea drepturilor politice locuitorilor dobrogensi

După 20 de ani de liniștită stăpânire românească, credem, Majestate, că a sosit timpul să se facă și Românilor dobrogensi loc în sfatul țărei, luând și el parte la viața politică a Statului român.

Din 227,000 locuitori ai Dobrogei, peste 100,000 sunt Români, sănge curat, iar restul se împarte în vră 10 naționalități. Populația românească de baștină a sporit considerabil și s'a reîmprospătat cu elemente noui românești, venite din regat. Mai ales de când s'a construit podul Carol I peste Dunăre, au venit și s-au stabilit aci mulți proprietari mari, comercianți și diferiți industriași.

Formându-se straturi sociale românesc destul de puternice. Dobrogea nu este așadar numai o continuitate teritorială, ci și o continuitate etnică a României.

E sosit dar momentul, Sire, ca și în străbuna moșie a lui Mircea cel Bătrân să se aplice integral Constituția patriei române.

Sire,

Tot ce s'a făcut bun, mare și trainic până așadar în Dobrogea, este lucrarea Majestăței-Voastre, căci pururea așadar fost incins de grija Terei și a poporului ce Vă glorifică.

Sire,

Aceasta fiind situația județului Constanța și aceasta fiind pentru moment nevoie și dorințele exprimate de consiliul general al județului Constanța în sesiunea sa din toamna anului 1897, cu respect le asternem la picioarele strălucitorului Vostru Tron.

Indeplinirea lor va desăvârși opera de îmbunătățiri incepută de guvernul Majestăței-Voastre și va întări poporul dobrogan în dragostea, credința și devotamentul cărui are pentru Rege și Dinastia Lui.

DE ARENDAT SAU DE VÎNDARE

Pentru cauza de plecare, ferma Zăganescu, în întindere de 700 pogone, 15 minute de gara Mircea-Vodă, cu toate înbunătățirile aflate pe densa, casele mobilate și uneltele de gospodărie agricolă și cu 450 capete de ot.

Adresa: Zăganescu, gara Mircea-Vodă.

De Vîndare

80 hectolitri semință mohor de Ungaria (Dughie) și 30.000 kgr. fan de prima calitate, care se poate predă în baloturi.

Adresa: Zagănescu, gara Mircea-Vodă.

DE VĂNZARE SAU DE ÎNCHIRIAT

În cătunul Caceamac comuna Mahmud-Cuins, una prăvălie în bună poziție, amatorit a se adresa la d-l Gh. Moga, comuna Murfatlar.

A V I S

Tribunalul Județului Constanța prin jurnalul №. 268 din 98, numindu-mă administrator provizoriu al averei ramase pe urma defunctului Anton Licen, am onore de a aduce la cunoștință publică că până la alte dispoziții totă plășile datorite succesiunii trebuie facute în mânele mele.

G. BENDERLI, Avocat
Constanța, str. Ovidiu.

D-nul Gh. Serbănescu

Comerçant de manufactură și galanterie în Constanța a anunțat DESFACEREA TOTALĂ A PRĂVĂLIEI.

Lucrurile se vinde cu mare scăzut din prețul lor.

GEORGE D. BENDERLI

— AVOCAT —
Licențiat în drept din Paris.

Alex. A. Belcic

— AVOCAT —

Lucrează singur de la 31 Mai 1897. Consultați la domiciliu în Constanța, Strada Mircea №. 133.

De Vîndare

În comuna Biulbiul cătunul Turc-Murfat, 240 hectare pămînt de cultură case de locuit, unelte agricole, nutrețuri.

Avere rămasă de la decedatul Niculae D. Steflea, pentru informații a se adresa la Administrația acestui ziar.

SPECIALITĂȚILE „BERBERIANU”

CONTRA TUSEI:

Goudron-China-Berberianu. Fiind cunoscut de toată lumea atât efectele sigure ale goudronului în afecțiunile organelor respiratorii, cât și a celei ale Chinei în contra maladiilor care produc slabirea organismului; este natural că *Goudron-China-Berberianu* adică medicamentul ce conține atât principiile active ale goudronului cât și ale Chinei, să fie medicamentul cel mai eficace ce se poate lua contra *Tusei*, Catharelor bronchiale și de vesică, Bronchitei, astmei etc. *Sticla 2 leu 50 bani.*

CONTRA GUTURAIULUI:

Prafurile contra guturaiului Berberianu* fac ca prin simpla prisare a lor, guturaiul cel mai rebel, în 2—3 dîle să inceteze. *Cutie 1 Leu 50 bani.*

Contra Durerilor Reumatismale:

Hârtie Ioan Berberianu

(Emplastru chimic).

Această hârtie este cel mai bun emplastru ce se poate intrebuința contra tuturor durerilor reumatismale ca *Durerea de mijloc și de spate, dureri de șiale, Podagra, Dureri și iritații ale pieptului, Nevralgit etc.*, asemenea se mai poate intrebuința cu succes la arsură, boale de rinichi, contusioni, degenerări, plagi scrofuloase, scritituri etc. *Ruloul 1 Leu.*

Untură de Peste de Norvegia proaspătă, sosită de câteva dîle, *Galbenă și albă ca 3 leu 50 și 4 Leu Kilogramul.*

Săpunărie străină și indigenă toate calitățile, de la 15 bani până la 3 lei 50 bani bucata.

DE VÎNDÂRÎ IN
Farmacia Română La Speranță
Proprietatea farmacistului
Ion Berberianu, - Constanța.

I. NISTOR
GARA MURFATLAR
Fabrica de var alb, gras, prima calitate — mat eftin ca ori unde —

AVIS IMPORTANT

SOCIETATEA FRANCESA A CASINULUI REGAL DIN SLĂNIC-BACAU

are onoare de a informa pe onor. public că se va întârzi de a stabili de la 1 Iunie până la 15 Septembrie

ABONAMENTE DE VILEGIATURĂ

care vor coprinde locuința, hrana, parcursul în trăsuri la dus și intors de la Târgu-Ocna la Slănic, distracțiuni la Casino, într'un cuvânt ea va da abonaților săl mijlocul de a trăi bine știind de mai înainte suma ce vor avea de cheltuit evitându-le inconvenientele instalațiunel.

PRETURI REDUSE PE TIMPUL LUNILOR IUNIE SI SEPTEMBRIE

Pentru informații a se adresa la bioul societății Franceze: **București str. Fontănei No. 45.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUCURESCI

Calea Dorobanților 117.

CRAIOVA

Strada Bucovat 18

RECOMANDĂ MARELE LOR DEPOSIT DE

MAȘINE AGRICOLE

PRECUM:

LOCOMOBILE cu său fără aparat de ars pae

De la 2 și jumătate până la 30 cai putere

Batoze de grâu de toate mărimele | Batoste de porumb No. 5, cu Elevator
dă la 2%, până la 12 cai putere | pentru Locomobilă și cu Mână

Mașine de semănat, Mașine de ciuruit și vînturat, Mașine de ales
neghina și secara din grâu

MORI DE MĂCINAT

Instrumente trebuințioase mașinășilor, curele englezesti de prima calit.
Pietre de mără franceze, Mașine de secerat „WOOD” cu său fără aparat de legat snopii

PLUGURI DE OTEL FĂURIT PESTE TOT

cu una până la patru braze

COSTOARE

GRAPE DE FIER

cu 2 și 3 aripi, cu dinți articulați

TEVE DE CAZAN

pentru „Locomobile” și altele

In atelierul nostru primim reparații de LOCOMOBILE din orice fabrică.

VÎNDĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE

Publicitatea ziarului „Constanța” IN CONSTANȚA

Abonamente:

În jârlă pe un an o leu

* pe 6 luni 6 *

Pentru străinătate se adaugă porto

REPLATEȘI EXISTENTE

Un număr ... 20 bani

Un număr vechi 50 ...

APARE

O DATA PE SEPTEMÂNĂ

Redacția și administrația

STRADA GĂREI No. 23

Anunțurile:

Pe pag. IV rândul 1 leu

Pe pag. III rândul 2 leu

INSERTII și RECLAME

Pe pagina III rândul 2 leu

Scrisorile nefrancate se refuză

Manuscisele nu se înapoiază

Plăti se fac la Redacție, și către administratorul jurnalului d. S. Grigorescu contra unei chitanțe liberată din registru.

Publicații repetitive de mai multe ori după invocări.

Administratorul jurnalului, Simion Grigorescu.